Siedem grzechów głównych OPS-ów

Kategoria: Polityka Społeczna
Opublikowano: sobota, 10, październik 2015 00:00
Bernadeta Skóbel
Odsłony: 1560

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli ośrodki pomocy społecznej nie wykorzystują ogółu możliwości, aby dotrzeć do wszystkich osób, które potrzebują ich pomocy. Izba sprawdziła 12 ośrodków - po trzy w województwach łódzkim, opolskim, podkarpackim i warmińsko-mazurskim i na tej podstawie zidentyfikowała miejsca, w których konieczna jest poprawa.

1. Brak współpracy z organizacjami pozarządowymi
Ośrodki pomocy społecznej nie mają pełnej wiedzy o osobach potrzebujących pomocy na ich terenie. Szansą na pozyskanie informacji jest - przewidziana przepisami ustawy o pomocy społecznej - współpraca z organizacjami społecznymi i pozarządowymi. Tymczasem większość ośrodków nie wykorzystywała w pełni tej możliwości .

2. Niewystarczające rozpoznanie potrzeb
Ośrodki pomocy społecznej wykazywały się zbyt małą aktywnością przy identyfikowaniu i monitorowaniu osób wymagających wsparcia. Nie przeprowadzały analizy ani oceny zjawisk społecznych, które mogły mieć wpływ na sytuację osób potrzebujących pomocy. Większość działań ośrodków ograniczała się do typowych, rutynowych czynności.

3. Problemy informacyjne
Zbyt rzadko wykorzystywano także możliwość promowania informacji o dostępnych formach pomocy np. w lokalnych mediach, czy w Biuletynie Informacji Publicznej (BIP). Aż 11 ośrodków nie udostępniło w Biuletynie informacji o wszystkich dostępnych formach pomocy społecznej. Niepełne lub nieaktualne informacje w BIP mogły mieć wpływ na niewystarczające rozpoznanie potrzebujących i ewentualne wykorzystanie przeznaczonych dla nich różnych form pomocy.

4. Za mało pracowników
Wpływ na ograniczone rozpoznawanie sytuacji społecznej i odnajdywanie osób wymagających pomocy miała m.in. nie zawsze optymalna obsada kadrowa ośrodków. Gwarantowaną przepisami liczbę pracowników zatrudniały tylko trzy ośrodki. W pozostałych zatrudnienie było niższe od wymaganego. W skrajnym przypadku jeden pracownik socjalny miał pod opieką - oprócz ustawowo przypisanych mu 2000 mieszkańców - dodatkowo 1000 osób ponad normę. Przyczyną tego stanu był m.in. brak dostatecznych środków finansowych.

5. Brak narzędzi
Kierownicy kontrolowanych ośrodków wskazywali z kolei na doskwierający im brak systemu identyfikacji i monitorowania problemów społecznych w środowisku lokalnym. Zwracali uwagę, że zbiór wskazówek, metod i dobrych praktyk, dotyczących diagnozowania, analizowania i oceny problemów byłby pomocny dla pracowników socjalnych. W obecnej sytuacji aktywność poszczególnych ośrodków uzależniona jest bowiem wyłącznie od kreatywności poszczególnych pracowników, ich wiedzy i doświadczenia.

6. Rutyna i proza życia zawodowego
Pracownicy socjalni realizowali obowiązki związane z rozpoznawaniem i monitorowaniem sytuacji społecznej mieszkańców. Jednak aktywność większości z nich ograniczała się do wykonywania rutynowych czynności, bez stosowania nowatorskich metod działania, i bez wykazywania się jakąkolwiek inicjatywą w ich poszukiwaniu. Wielu pracowników socjalnych jako przyczyny niepodejmowania własnych inicjatyw wskazywało m.in. wypalenie zawodowe, brak specjalistycznych szkoleń, zbyt dużą liczbę podopiecznych i związany z tym nadmiar obowiązków, a także utrudnioną współpracę ze strony

Phoca PDF

innych instytucji. Na jakość ich pracy wpływały także trudności czysto techniczne, jak chociażby brak dostępu do komputera i internetu, przestarzały sprzęt, czy kłopoty lokalowe.

7. Brak wsparcia dla pracowników socjalnych

Pracownicy socjalni często nie mają też w swojej pracy wystarczającego wsparcia prawnego czy psychologicznego. Kontrola wykazała że w czterech ośrodkach pracownicy nie otrzymali takiej pomocy, choć sytuacje tego wymagały. Kłopot ze skorzystaniem z pomocy odpowiednio przygotowanych specjalistów - tzw. superwizorów spowodowany był brakiem odpowiedniego rozporządzenia o wytycznych i standardach dla superwizji pracy socjalnej.

NIK w swoich wnioskach pokontrolnych do Ministra Pracy i Polityki Społecznej wskazała na konieczność:

- wydania rozporządzenia w sprawie superwizji pracy społecznej, wspierającego pracowników ośrodków pomocy,
- opracowania standardów współpracy ośrodków pomocy społecznej z innymi podmiotami, ułatwiających skuteczniejsze rozpoznawanie i monitorowanie sytuacji społecznej.

Władze miast i gmin powinny natomiast m. in. zadbać o zatrudnienie wymaganej liczby pracowników socjalnych, zgodnie z wymogami ustawy o pomocy społecznej.

Źródło: www.nik.gov.pl

Phoca PDF